

עפ"ג (מרכז) 24799-02-24 - רשות המיסים נ' הלל טלקר

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עפ"ג 24799-02-24 רשות המיסים, היחידה המשפטית מחוז מרכז-מ"מ פלילי
נ' טלקר

לפני כב' השופט שמואל בורנשטיין, אב"ד
כב' השופט עמית מיכלס
כב' השופטת כרמית בן אליעזר

המעוררת רשות המיסים, היחידה המשפטית מחוז מרכז-מ"מ
פלילי

נגד

המשיב הלל טלקר

פסק דין

1. לפנינו ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בכפר סבא (כבוד השופט שרון דניאלי) בת"פ 67277-12-18 מיום 3.1.2024, במסגרתו הורשע המשיב, בהתאם להודאתו במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן שייחס לו ביצוע 12 עבירות לפי סעיף 117(ב)(5) יחד עם סעיף 117(ב)(3) לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו 1975 (להלן - **החוק**), וכן עבירה לפי סעיף 117(ב)(6) לחוק. על המשיב נגזרו 9 חודשים מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות; קנס בסך 20,000 ₪ או 60 ימי מאסר תמורתו; 9 חודשים מאסר על תנאי, שלא יעבור למשך 3 שנים מיום גזר הדין איזה מן העבירות בהן הורשע; התחייבות כספית על סך 50,000 ₪ למשך שנתיים מיום גזר הדין שלא יעבור איזה מן העבירות שבהן הורשע; צו מבחן למשך תקופה של 6 חודשים מיום גזר הדין.

2. על פי עובדות החלק הכללי של כתב האישום המתוקן, המשיב שימש בתקופה הרלוונטית לכתב האישום כמנהל פעיל בחברת **סגיב טכנולוגיות מיגון אש בע"מ** (להלן - **החברה**), שעסקה בהתקנת מבנים מברזל ופלדה. המשיב שימש כמנהל פעיל יחד עם אחר, אבנר אלוק (להלן - **אלוק**). כן שימש המשיב כחשב כמויות ומנהל חשבונות בחברה, ובמסגרת תפקידו היה אחראי על התקשרויות מול ספקיה השונים של החברה, על ניהול ספרי החשבונות שלה ועל הכנת

דיווחיה לרשויות המס.

כאמור בכתב האישום, המשיב פעל "בהנחיית אלוך לביצוע עבירות מס שונות במסגרת הפעלת חברת סגיב, וזאת על מנת להקטין את תשלומי המס בהם חבו הנאשם, אלוך וחברת סגיב בגין עסקאות אותן ביצעו ועליהן דיווחו", וכי במהלך התקופה הרלוונטית לכתב האישום, המשיב, אלוך והחברה ניכו בדיווחיהם התקופתיים למנהל מס ערך מוסף, מס תשומות בסך כולל של 2,099,778 ₪, וזאת במטרה להתחמק מתשלום מס.

כך, בתקופה שבין אפריל 2012 עד אוגוסט 2012 נוכו 21 חשבוניות על שם העוסק **ח.ג.י שיווק וסחר בע"מ** בסכום כולל של 4,264,806 ₪ כאשר סכום המע"מ הנובע מאותן חשבוניות הינו 588,249 ₪; בתקופה שבין ספטמבר 2012 עד נובמבר 2012 נוכו 5 חשבוניות על שם העוסק **סדר טוב בע"מ** בסכום כולל של 1,954,278 ₪ כאשר סכום המע"מ הנובע מאותן חשבוניות הינו 283,955 ₪; בתקופה שבין ינואר 2013 עד מאי 2013 נוכו 25 חשבוניות על שם העוסק **שי שטרית ייזום ובניה בע"מ** בסכום כולל של 8,448,595 ₪ כאשר סכום המע"מ הנובע מאותן חשבוניות הינו 1,227,574 ₪. המדובר ב-51 מסמכים הנחזים להיות חשבוניות מס ("חשבוניות פיקטיביות") שהוצאו מבלי שהצדדים לאותן עסקאות ביצעו את העסקאות או התכוונו לבצען.

צוין בכתב האישום כי המשיב ואלוך ניהלו ורשמו בספר החשבונות של החברה את כל החשבוניות הפיקטיביות ובדיווחיהם התקופתיים למנהל מס ערך מוסף, ניכו שלא כדין את סכומי המס שמגולמים בהן. סך החשבוניות הפיקטיביות שנוכו בדוחות התקופתיים עמד על 14,667,679 ₪, וסכום מס התשומות שנוכה בגין הינו, כאמור, 2,099,778 ₪.

עוד צוין בכתב האישום כי המשיב, אלוך והחברה ניכו מס תשומות מבלי שהיה להם מסמך כאמור בסעיף 38 לחוק מס ערך מוסף, ניהלו ספרי חשבונות כוזבים ורשומות אחרות כוזבות במטרה להתחמק מתשלום מס ערך מוסף החל עליהם, וכי הם עברו עבירות אלו בנסיבות מחמירות, הנובעות הן מריבוי העבירות והן מהסכומים הגבוהים אשר מתשלומם הם התחמקו או השתמטו.

3. בתסקיר שירות המבחן מיום 22.10.23 שהוגש בעניינו של המשיב נמסר כי המשיב כבן 60, נשוי ואב לחיילת בצה"ל, בן למשפחה מרובת ילדים שעלתה לישראל מהודו, שירת שירות חובה מלא ומספר שנים בקבע. בעבר היה בעל עסק לשיווק מוצרי מזון שנקלע לקשיים כלכליים ונסגר. אשר להערכת הסיכון לעבריינות וסיכוי השיקום של המשיב התרשם שירות המבחן כי מדובר באדם שמתפקד בצורה נורמטיבית במסגרות שונות. התנהלות המשיב בעבירות בהן הורשע בבית משפט קמא, הובנה בתסקיר על רקע הסתבכותו הכלכלית ופשיטת הרגל בעסקו הפרטי, שגרמו למשיב מצוקה כלכלית מתמשכת שנים רבות בהן היה תלוי כלכלית בבני משפחה וחברים. עוד נכתב בתסקיר כי המשיב פעל מתוך תחושת מחויבות לחברו אלוך, אשר תמך בו כלכלית, ומתוך מצוקה כלכלית מתמשכת המשיב התקשה לחשוב על השלכות מעשיו ולפעול בדרכים חלופיות. המשיב פיתח יחסי תלות באלוך- המעסיק, לטענת המשיב תלות זו גרמה לו

לביצוע עבירות המס תחת הנחיותיו של אלוך. לטענת המשיב הוא לא הפיק רווח כספי ולא קיבל טובות הנאה כתוצאה מביצוע העבירות. המשיב הביע חרטה, גילה הבנה מילולית לעבירות החמורות שביצע והבין את מחיר מעשיו, והוא מצוי במצב נפשי קשה. בנוסף נכתב בתסקיר כי המשיב נעדר דפוסים שוליים וכי ככל הנראה אינו מחזיק בעמדות מושרשות המספקות לגיטימציה להתנהלות עוברת חוק. המשיב הביע מוטיבציה ראשונית להשתלבות בקבוצה טיפולית וניתנה לו הפניה לטיפול. הומלץ להעמיד את המשיב בצו מבחן למשך תקופה של חצי שנה בשירות המבחן, במהלכה ישולב בטיפול ולהטיל עליו ענישה שתאפשר את קיומו של ההליך הטיפולי ותרתיעו מביצוע עבירות בעתיד.

4. בגזר דינו - עת קבע מתחם הנע בין 9 לבין 24 חודשי מאסר, וקנס שבין 20,000 ₪ ועד 50,000 ₪, ומיקם את המשיב בתחתית המתחם - ציין בית משפט קמא כי ההחלטה בעניינו של המשיב ניתנה אחרי התלבטויות ארוכות ורבות שפורטו בהרחבה על ידו, כאשר בסופו של דבר סבר כי המקרה דנן מצדיק חריגה מהענישה המקובלת. בתוך כך הביא בית המשפט קמא בחשבון שיקולים אלה: חלופת הזמן, מעמדו של המשיב בחברה ויכולתו להסיר את המחדל, הבעת החרטה על ידו והבנת הפסול במעשיו, היותו אדם נורמטיבי, נעדר דפוסים עבריינים ונעדר עבר פלילי. בכל הנוגע לעונש הקנס הביא בית משפט קמא בחשבון את מצבו הכלכלי של המשיב. לאור זאת גזר בית המשפט קמא את דינו של המשיב בהתאם לאמור בפתח הדברים.

5. טוענת המערערת כי נפלה טעות מהותית בגזר הדין של בית משפט קמא, הן בעניין מתחם העונש והן בעניין העונש שנגזר על המשיב. מתחם העונש שקבע בית משפט קמא נמוך באופן ניכר ממתחמי הענישה שנקבעו במקרים דומים, והוא אינו הולם את חומרת מעשיו של המשיב ואת נסיבות ביצוע העבירות בסך 2.1 מיליון ₪, מחדל אשר לא הוסר עד היום. כן שגה בית משפט קמא עת מיקם את עונשו של המשיב ברף התחתון של מתחם העונש. לטענת המערערת, העונש שהוטל על המשיב חורג באופן קיצוני לקולא מהענישה המקובלת בנסיבות דומות באופן המחייב את התערבותו של בית המשפט של הערעור. הוא הדין בכל הנוגע למתחם עונש הקנס ולמיקומו של המערער בתוך אותו מתחם. המדובר במי שגרם לקופה הציבורית נזק משמעותי בסך 2.1 מיליון ₪. לטענת המערערת יש לקבוע מתחם עונש בין 18 ועד 36 חודשים מאסר בפועל, ולגזור על המשיב 24 חודשים מאסר בפועל, ובנוסף קנס משמעותי ומרתיע בהתאם לנזק שנגרם לקופה הציבורית בשיעור שבין 5% ל-10% מגובה הנזק.

6. כתמיכה בטענתה הציגה המערערת פסיקה לרוב. הפסיקה שהוצגה אכן מלמדת כי ראוי לקבוע מתחם עונש מחמיר בסוג והיקף עבירות המס שביצע המשיב נוכח הנזק הרב שנגרם לקופה הציבורית ועל מנת למגר את התופעה של הפצה ושימוש בחשבוניות פיקטיביות שהפכה ל"מכת מדינה". יתר על כן, במקרה הרגיל אין במצב כלכלי קשה או נסיבות חיים קשות כדי להצדיק הקלה בעונש, בוודאי שלא באופן משמעותי. לפיכך, בשל היקף עבירות המס שביצע המשיב, כמו גם לאור התקופה המשמעותית שבה נעברו העבירות, ראוי להשית על עבריו מס כדוגמת המשיב עונש הכולל מאסר מאחורי סורג ובריח [ראו: רע"פ 254/06 קעדאן נ' מ"י (20.5.06); עפ"ג 6968-02-17 משהראווי נ' מ"י (24.4.17); רע"פ 2638/13 עובדיה נ' מ"י (26.4.13); רע"פ 5070/17 איאד אבו חמיד נ' מ"י (4.7.17); רע"פ 5064/14 נתשה

נ' מ"י (22.7.14); רע"פ 1136/17 חברת פרופיל אבטחה ואחזקה בע"מ נ' מ"י (28.3.17); רע"פ 9004/18 מאיר יצחקי נ' מ"י (31.8.18); רע"פ 5823/09 באשתי נ' מ"י (17.8.09); ע"פ 2636/12 עזבון המנוח יהושע שלוש ז"ל נ' מ"י (5.3.13); רע"פ 9004/18 מאיר יצחקי נ' מ"י (31.8.18); רע"פ 1866/14 אופיר זקן נ' מ"י (13.3.14) ועוד ועוד].

7. עוד טוענת המערערת כי בית משפט קמא שגה כאשר קבע שהמשיב היה דמות שולית בלבד, ובהתאם לקביעתו זו אף קבע מתחם עונש נמוך. לטענתה, המשיב הוא מבצע עיקרי ואין לראות בו מנהל פורמאלי בלבד. אכן השימוש בביטוי "פעל בהנחיית אלוק" נוסף לכתב האישום המתוקן במסגרת הסדר הטיעון ובהתאם למכלול הראיות והודאת המשיב בביצוע העבירות שיוחסו לו, אך אין בכך כדי להפחית מחומרת מעשיו של המשיב. אף שגה בית משפט קמא כשקבע כי המשיב לא נהנה במישרין מביצוע העבירות, ההפך הוא הנכון, בהתאם לתסקיר המבחן המשיב קיבל כסף מאלוק לשם כיסוי החובות שהיו לו וזאת בנוסף לשכר החודשי. יתר על כן, גם במקרים בהם הנאשם הוגדר "איש קש" שהופעל בידי אחר לא ניתנה לו הנחה "אוטומטית" בעונש (לעניין זה הפנתה המערערת לרע"פ 4791/08 נפתלי כהן נ' מ"י (9.2.2009)). לפיכך אף ראוי לזקוף לחובתו של המשיב את העובדה כי לא הסיר את המחדל חרף הזמן הרב שעבר מאז ביצוע העבירות.

8. אשר לקנס שהוטל על המשיב טוענת המערערת, כי בית משפט קמא שגה בקביעת מתחם הקנס שכן המחדל הפלילי בתיק זה הוא מעל 2 מיליון ₪ ומתחם הקנס צריך להיות מחושב באחוזים 5%-10% מסך המחדל, משמע עליו לנוע בין 105,000 ₪ - 210,000 ₪. לטענתה, הקנס נועד לפגוע בכיסו של העבריין כמי שפגע בקופה הציבורית ולכן יש להטיל קנסות גבוהים ומשמעותיים, וכפי שנקבע בפסיקה אליה היא הפנתה [בין היתר: רע"פ 977/13 אודיז (20.2.2013); ע"פ 4919/14 אזטחאי נ' מ"י (6.3.2017)].

9. המערערת מתייחסת בטיעוניה גם לסוגיית חלוף הזמן שעמדה במרכז שיקוליו של בית משפט קמא. לטענת המערערת, כתב האישום הראשון הוגש ב 12/2018 בשני תיקי חקירה שונים לתקופה שבין 2012-2013 ולתקופה שבין 2014-2015. תיקי החקירה הגיעו למערערת בזמנים שונים והם צורפו יחד כדי להקל על המשיב ולשם קביעת עונש כולל. לטענתה, חומרה מיוחדת קיימת בכך שבשעה שהמשיב נחקר בשנת 2013 על עבירותיו, הוא המשיך לבצע עבירות גם בשנים 2014-2015. עוד היא טוענת כי פנתה למשיב מספר רב של פעמים כדי לקיים הליך של שימוע אך המשיב התעלם. משמע כי המשיב בהתנהגותו גרם להתמשכות הליכי החקירה ואין לו אלא להלין על עצמו (לעניין זה הפנתה המשיבה לרע"פ 9004/18 מאיר יצחקי נ' מ"י (31.8.18)).

10. המשיב עותר לדחיית הערעור וסומך את ידיו על נימוקי בית משפט קמא ומסקנותיו. ב"כ המשיב הדגיש את העובדה כי המשיב פעל על פי הנחיות מעסיקו ולא הפיק רווח כספי מקיזוז החשבוניות הפיקטיביות, את חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות ומאז נחקר, את מצבו הכלכלי ונסיבותיו האישיות ואת האמור בתסקיר אודותיו.

11. יש לציין כי ניתנה על ידינו הזדמנות למשיב להסיר את המחדל ולמטרה זו אף נדחה הדיון, אך בסופו של דבר הסתבר כי אין באפשרותו של המשיב להסיר את המחדל אלא במידה שולית בלבד, וזאת לטענתו, חרף מאמציו הרבים. בסופו של יום מצב הדברים הוא כי המשיב לא הסיר את המחדל.

12. לאחר שעיינו בגזר דינו של בית משפט קמא ונתנו דעתנו לטענות הצדדים, וכן לפסיקה שהוצגה בפנינו, הגענו לכלל דעה כי אין מנוס מהתערבות בעונש שהוטל על המשיב, אך כלל ועיקר לא במידה לה עותרת המערער.

13. ואכן, אין להקל ראש בחומרת עבירותיו של המערער. מדובר במי שגרם לנזק משמעותי לאוצר המדינה בקיזוזן של חשבוניות פיקטיביות כאשר סכום המס הנקוב בהן הוא כשני מיליון ₪. יתר על כן, העובדה שהמשיב פעל על פי "הנחיותיו" של אחר, אין בה כדי לגרוע באופן משמעותי מחומרת עבירותיו, בין היתר בהתחשב במעמדו בחברה כמי שאחרי על הנהלת החשבונות והגשת הדיווחים לרשויות המס. יתר על כן, אף הטענה כי המשיב לא הפיק רווח כספי מעבירותיו, אין בה כדי לגרוע באופן משמעותי מחומרת העבירות. ראשית, מפני שגם אם המשיב לא הפיק רווח כספי ישיר מקיזוז החשבוניות הפיקטיביות, הרי שהוא נהנה מהתמיכה הכספית שקיבל ממעסיקו, הן בדמות הלוואה והן בדמות משכורת. שנית, מפני שגם מי שאינו מפיק רווח כספי מקיזוז החשבוניות, חומרת עבירותיו נגזרת מהיותו חוליה הכרחית בביצוע העבירות כפי שנקבע לא אחת בפסיקה. ממילא יש לזקוף לחובתו של המשיב גם את העובדה שעד היום לא הוסר המחדל.

14. יחד עם זאת, אף לא ניתן להתעלם מהשיקולים שהובאו על ידי בית משפט קמא. כך הוא השיקול הנוגע לחלופי הזמן, הן הזמן שחלף מאז נעברו העבירות ומאז חקירתו ועד למועד הגשת כתב האישום, והן ממועד הגשת כתב האישום ועד למועד בו ניתן גזר הדין. אמת, כי במקרה הרגיל אין לתת לשיהוי בהגשת כתב האישום משקל רב ככל שמדובר בעבירות מס, בהתחשב בכך שהן מסוג העבירות שקל לבצען וקשה לגלותן. נכונים הדברים במיוחד עת עניין לנו בעבירות המתבצעות במסגרת פרשה נרחבת הכוללת נאשמים רבים ואישומים רבים והדורשת חקירה מסועפת והשלמות חקירה מרובות. ואולם, וכפי שציין בית משפט קמא, בסופו של יום עבר למעלה מעשור ממועד החקירה הראשונה ומועד ביצוע העבירות בידי המשיב ועד שנדרש בית המשפט קמא לגזור את דינו של המשיב, כאשר חלק בלתי מבוטל מהאחריות לעיכוב במתן גזר הדין - ובכלל זה העיכוב הנובע משמיעת התיק בפני מספר מותבים - אינו רובץ על כתפי המשיב. צדק, אפוא, בית משפט קמא שמצא כי עינוי הדין הכרוך בניהול הליך משפטי למשך תקופה של למעלה מעשור, על כל השלכותיו הקשות על חייו של המשיב ובני משפחתו, מצדיק הקלה כדי מיקומו של המשיב בתחתית מתחם הענישה. דומה כי שיקול זה אף מאזן את השיקול הנוגע לאי הסרת המחדל, מה גם שיש ממש בנימוק שהובא על ידי בית משפט קמא ולפיו למעמדו בחברה, כמי שפעל על פי הנחיות מעסיקו, יש השפעה גם על יכולתו להסיר את המחדל. ודוק, מעמד זה אינו גורע מחומרת העבירות עצמן, כפי שהובהר לעיל, אך יש לו חשיבות מסוימת ביחס לשאלה מה המשקל שיש לייחס לעובדת אי הסרת המחדל.

15. משמצאנו כי יש למקם את המשיב בתחתית המתחם, הן נוכח חלוף הזמן והן נוכח נסיבותיו

האישיות כמתואר בתסקיר שירות המבחן, ממילא נדרשים אנו עתה לשאלה האם המתחם שקבע בית משפט קמא הוא מתחם ראוי העולה בקנה אחד עם הפסיקה. על פניו נראה כי בהתחשב בהיקף העבירות ומשך ביצוען, גם אם ניתן משקל, ואפילו משקל משמעותי, לאמור בכתב האישום ולפיו המשיב פעל על פי הנחיות מעסיקו, לא ניתן לקבוע מתחם שתחילתו בתשעה חודשי מאסר ואשר ניתן לרצותם בדרך של עבודות שירות. הפסיקה הנוהגת בעבירות מס בהיקף דנן - קיזוז חשבוניות פיקטיביות כשהנזק לקופת המדינה עומד על סך של כ-2 מיליון ₪ וזאת על פני תקופה משמעותית, וכאשר המשיב ביצע חלק מעבירות המס לאחר שנחקר על עבירות מס קודמות - מחייבת ללא ספק קביעת מתחם שתחילתו במאסר בפועל ממש.

16. בשנים לב לכל האמור לעיל, כמו גם לכלל לפיו ערכאת הערעור שהחליטה להתערב בעונשו של נאשם אינה ממצה עמו את הדין, אנו קובעים כי על המשיב יוטלו 11 חודשי מאסר בפועל וזאת חלף 9 חודשי המאסר בעבודות שירות. אשר לקנס, משעה שהחמרנו בעונשו של המשיב לכדי מאסר בפועל, ונוכח מצבו הכלכלי, לא מצאנו להחמיר גם בעונש הקנס, וזאת למרות שעל פני הדברים מדובר בקנס בסכום שאינו משקף את היקף הנזק שגרם המשיב במעשיו.

17. סוף דבר - הערעור מתקבל ועל המשיב יוטל עונש מאסר של 11 חודשים וזאת חלף עונש המאסר בן 9 חודשים בעבודות שירות. יתר חלקי גזר הדין יישארו על כנם.

18. המשיב יתייצב לריצוי עונש המאסר בפועל במתקן כליאה "הדרים", או בכל מקום עליו יורה שב"ס, ביום 5.3.2025 עד השעה 08:30 כשברשותו תעודת זהות ועותק מגזר הדין ומפסק הדין. מובהרת למשיב האפשרות לתאם את כניסתו למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפונים 074-7831077, 074-7831078 דואר אלקטרוני MaasarN@ips.gov.il, וכן האפשרות להתעדכן באתר האינטרנט של שב"ס ברשימת הציד הראשוני שניתן להביא בעת ההתייצבות

ניתן היום, ה' טבת תשפ"ה, 05 ינואר 2025, במעמד הנוכחים.

**כרמית בן אליעזר,
שופטת**

**עמית מיכלס,
שופט**

**שמואל בורנשטיין,
שופט
אב"ד**